

Rozsudek bývalého Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 10. 1992, sp. zn. 6 A 6/92, ECLI:CZ:NS:1992:6.A.6.1992.1

Číslo: 39/1994

Právní věta:

Rozhodnutí vydané na základě správního uvážení správního orgánu je soudem přezkoumatelné.

Při tomto uvážení si správní orgán nemůže počínat libovolně. Zákon pro něj vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci může správní orgán uskutečnit výběr a zjišťování skutečností konkrétního případu, jež jsou potřebné pro jeho rozhodnutí.

Soud přezkoumá uvážení správního orgánu jen v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem (§ 245 odst. 2 o. s. ř.), zda je v souladu s logickým usuzováním a zda předpoklady takového úsudku byly zjištěny procesním postupem. Pokud jsou tyto předpoklady splněny, nemůže soud z těchto skutečností vyvozovat jiné nebo opačné závěry.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 15.10.1992

Spisová značka: 6 A 6/92

Číslo rozhodnutí: 39

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Přezkum rozhodnutí jiných orgánů soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 245

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí bývalého ministerstva pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR ze 6. 1. 1992, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Magistrátního úřadu hl. m. Prahy ze dne 14. 11. 1991, kterým nebylo žalobci povoleno provozovat veřejnou silniční nehromadnou dopravu osob, a toto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo potvrzeno. Navrhl, aby byla zrušena obě tato rozhodnutí.

Žalobce poukazoval na to, že uvedená správní rozhodnutí vycházela z neúplných skutkových zjištění, že on sám k věci vyslechnut správními orgány nebyl a že rozhodnutí vycházela jen z výsledků dřívějšího správního řízení, jímž bylo žalobci odejmuto povolení k provozování taxislužby.

Bývalý Nejvyšší soud České republiky svým rozsudkem žalobu zamítl a žádnému z účastníků řízení

nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Z odůvodnění:

Žalobce poprvé žádal o povolení k provozování taxislužby svým vozidlem (s uvedením jeho SPZ) 18. 12. 1990 a toto povolení mu bylo uděleno na dobu od 1. 1. do 30. 6. 1990. Další povolení mu bylo uděleno na základě další žádosti dne 10. 4. 1991 na dobu do 31. 12. 1995.

Dne 24. 5. 1991 došla Magistrátnímu úřadu hl. m. Prahy stížnost P. P., který poukázal na to, že 20. 5. 1991 jej vezl řidič taxi (s uvedením téže SPZ) od hotelu Ambassador do L. a za cestu v délce asi 10 km žádal zaplatit 245 Kč. Na námitku stěžovatele řidič uvedl, že je hotelovým taxíkem. Vystavil sice potvrzenku, ale neuvedl do ní poznávací značku vozidla.

Dne 29. 7. 1991 si podala stížnost J.F., která v ní uvedla, že 25. 7. 1991 kolem půlnoci se snažila v Praze na Václavském náměstí najmout taxík, aby ji odvezl na Vinohrady. Všemi čekajícími řidiči vozů byla odmítnuta a když si poznamenávala státní poznávací značky, byla slovně a posléze i fyzicky napadena. Mezi státními poznávacími značkami si zapsala i SPZ taxíku žalobce.

Dne 28. 8. 1991 si podali další stížnosti italští státní příslušníci A. B. a M. T., kteří si najali taxi žalobce 26. 8. 1991 na Václavském náměstí a vykonali cestu ke smíchovskému nádraží a dále do Krče. Za tuto cestu požadoval řidič částku 791 Kč; když stěžovatelé protestovali, vyhotovil jim stvrzenku, do níž však zvedl falešné číslo státní poznávací značky.

Dne 4. 10. 1991 vydal odbor dopravy Magistrátního úřadu hl. m. Prahy rozhodnutí, jímž z důvodů již uvedených odňal podle ustanovení § 33 odst. 2 písm. b) zákona č. 88/1979 Sb., o silniční dopravě a vnitrostátním zasilatelství (ve znění zákona č. 118/1990 Sb.), žalobci udělené povolení. V důvodech rozhodnutí m. j. uvedl, že žalobce byl po druhé stížnosti upozorněn písemně na možnost zrušení povolení k provozování taxislužby.

V odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobce popřel pravdivost stížností s tím, že ani nepovažoval za nutné se k nim vyjadřovat. Uvedl, že ke druhé stížnosti se dostavil na Magistrátní úřad, jeho námitky však nebyly brány v potaz. O odvolání rozhodoval uvedený ústřední správní orgán 19. 11. 1991; odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. V důvodech uvedl, že žalovaný porušoval předpisy pro provozování taxislužby a přes upozornění správního orgánu prvního stupně v tom pokračoval i nadále.

Dne 30. 10. 1991 si podal žalobce žádost o povolení k provozování veřejné silniční dopravy pro cizí potřeby s tím, že hodlá provozovat veřejnou nehromadnou silniční dopravu osob.

O této žádosti rozhodl dne 14. 11. 1991 Magistrátní úřad hl. m. Prahy tak, že provozování dopravy nepovolil. V důvodech poukázal na to, že žalobci bylo odňato povolení k provozování taxislužby pro hrubé porušování právních předpisů.

Žalobce v odvolání namítl, že nespatřuje žádnou souvislost mezi oběma správními řízeními, že veřejnou nehromadnou dopravu hodlá provozovat na základě dohody se soukromou firmou za účelem odvozu jejich zaměstnanců a že způsob dopravy je jen jeho záležitostí.

Odvolací orgán pak rozhodnutím ze 6. 1. 1992 o odvolání rozhodl tak, že jej zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění převzal argumentaci správního orgánu prvního stupně.

Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný ústřední správní orgán zdůraznil, že na vydání povolení není právní nárok. U žadatele musí být zkoumány předpoklady k činnosti z hlediska technického, odborné způsobilosti i způsobilosti morální. Poukázal na dřívější stížnosti na žalobce a doložil dále, že i v

době, kdy již žalobci bylo povolení k provozování taxislužby pravomocně odňato, došla i další stížnost, kterou ve stejnopise předložil.

Tuto stížnost podal Magistrátnímu úřadu hl. m. Prahy J. V., který uvedl, že dne 1. 4. 1992 jel taxíkem žalobce z Libně na Prosek; řidič mu sdělil, že cestující musí zaplatit dvojitou cestu, protože jde o hotelové taxi, a žádal zaplacení částky 150 Kč. Stěžovatel si vyžádal stvrzenku, kterou mu sice řidič vystavil, ale uvedl na ní falešné číslo.

Soud se věcí zabýval v tom rozsahu, v jakém bylo správní rozhodnutí žalobou napadeno (§ 249 odst. 2 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

K provozování veřejné silniční dopravy pro cizí potřeby za úplatu je potřebné povolení (§ 25 odst. 2 a násl. zákona č. 68/1979 Sb., o silniční dopravě). To lze udělit m. j. jen tehdy, když žadatel má způsobilost k řádnému a bezpečnému provozování dopravy (§ 31 písm. a/ téhož zákona).

Důvod neudělení požadovaného povolení spatřují správní orgány obou stupňů v tom, že žalobce tuto podmínku nesplňuje. V odůvodnění svých rozhodnutí poukázaly na skutečnost, že žalobci bylo pro hrubé porušování právních předpisů zrušeno povolení k provozování taxislužby.

Na udělení povolení je právní nárok při splnění podmínek vymezených v ustanovení § 31 zákona č. 68/1979 Sb. o silniční dopravě. Zákon však blíže nestanoví, co a jakým způsobem musí být zjištěno, aby správní orgán musel učinit závěr o tom, že žadatel zmíněnou podmínku splňuje. V tomto směru jde o správní uvážení. Správní uvážení je soudem přezkoumatelné a správní orgán si při něm nemůže počínat zcela libovolně; to by bylo v rozporu s charakterem státní správy jako činnosti podzákonné. Determinace správního uvážení zákonem neznámá jeho úplnou negaci. Zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Proto i soud přezkoumá správní uvážení pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem (§ 245 odst. 2 o. s. ř.). Pokud je tento předpoklad splněn, nemůže soud z týchž skutečností vyvozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

Správní orgán prvního stupně učinil předmětem dokazování skutečnosti, z nichž lze na splnění podmínky řádného provozování dopravy usoudit. Provedl důkaz správním spisem o dřívějším odnětí povolení k provozování taxislužby a dospěl k závěru, že žalobce tuto podmínku nesplňuje, neboť v nedávné minulosti zásadním způsobem opakovaně porušoval právní předpisy, jimiž se měl při provozu taxislužby řídit. Závěr správního orgánu o této skutečnosti neodporuje pravidlům logického usuzování, ani účelu a smyslu zákona.

Soud nemůže z týchž skutečností vyvodit závěr opačný, neboť by tím nepřípustným způsobem zasáhl do volného uvážení správního orgánu.

Nelze přisvědčit ani dalším argumentům žaloby. Správní orgán, dospěje-li dokazováním ke zjištění, že jedna z nutných podmínek pro vydání správního aktu není dána, nemusí dokazovat, zda jsou splněny případné podmínky další; takové zjišťování by bylo nadbytečné. Navíc žalobce nekonkretizoval, v čem spatřuje neúplnost skutkových zjištění. Je třeba přisvědčit tvrzení žaloby, že žalobce v řízení nebyl k věci vyslechnut. Nejde však o řízení, v němž by správní orgán byl ze zákona povinen nařizovat ústní jednání anebo měl zákonem stanovenou povinnost žadatele vyslechnout jako účastníka řízení. Proto, a to i s přihlédnutím k ustanovením § 250i odst. 3 o. s. ř., se soud neztotožnil s názorem, že nevyslechnutí žadatele o povolení by mělo být důvodem pro zrušení rozhodnutí.

Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že vydáním napadeného rozhodnutí nebyl zákon porušen; žalobu proto rozsudkem zamítl podle ustanovení § 250j odst. 1 o. s. ř.